Dosar nr.3-133/2024
PIGD 2-24119266-09-3-22102024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 februarie 2025 mun.Bălţi
Judecătoria Bălţi, sediul Central
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Eduard PUIU
grefier Otilia BARBACARI, Stanislav ALBOT
interpret Lilia MATEI, Natalia MANOLE

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza, în procedura contenciosului administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” privind anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024, ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024,

C O N S T A T Ă :

1. La 22 octombrie 2024 avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” privind anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024, ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024.
2. În motivarea acțiunii, avocatul Pelin Valeriu a invocat că, Popova Galina satisface serviciul militar în Brigada nr.1 Infanterie Motorizată timp de 24 de ani până în prezent în funcția de sergent superior felcer superior în grad de sergent clasa II.
3. Menționează că, la data de 22 august 2024 prin Ordinul nr.420 a Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată reclamanta a fost sancționată disciplinar cu „Observație” din motiv, că la facerea cunoștinței cu Raportul său, aceasta l-a fotografiat deoarece l-a depus neavând al doilea exemplar pentru ea. Raportul viza acordarea reclamantei a concediului suplimentar de 5 zile. La

cerința Șefului cancelarie reclamanta a șters fotografia din telefon. Prin emiterea acestui Ordin reclamanta va fi lipsită de adaosuri la salariu.

4. Susține că, în Ordinul de sancționare sus-menționat este indicat că: Popova Galina a încălcat Ordinul MA nr.54 din 04.02.2022, dar Ordinul dat nu a fost înregistrat în Registrul actelor normative al Ministerului Justiției, deci el nu a intrat în vigoare.
5. Indică că, reclamanta a încercat să depună o Contestație asupra ordinului nelegitim sus-menționat, dar i s-a refuzat în primirea raportului, prin ce s-a încălcat flagrant Legea RM cu privire la petiții, mai ales prin reducerea timpului pentru depunerea petițiilor: De la orele 09:00 până la orele 11:00, ce este o încălcare cu privire la petiții.
6. Argumentează că, atât sunetul efectuat de Comandantului Brigăzii nr.1 către soțul reclamantei - Popov Vitali ca "să-și ogoiască soția", este un amestec în viața personală, în relațiile familiale a lui Popova Galina, ce este inadmisibil și este abuz în serviciu cât și hărțuirea la locul de muncă din partea persoanei cu funcții de răspundere pentru ce persoana trebuie să fie atrasă la răspundere.
7. Nefiind de acord cu Ordinul nr.420 a Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată reclamanta a depus o cerere prealabilă solicitând anularea ordinului dat, dar, în loc de răspuns, prin Ordinul Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată („Moldova") nr.447 din 06.09.2024 a fost modificat Ordinul Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată („Moldova") nr.420 din 22.08.2024, prin care reclamantei sergentului clasa II Popova Galina pedeapsa a fost menținută, dar temeiurile de pedeapsă au fost modificate.
8. Consideră reclamanta că, Ordinul Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată („Moldova") nr.447 din 06.09.2024 este ilegal deoarece modificarea Ordinului Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată („Moldova") nr.420 din 22.08.2024 nu poate fi efectuată în baza art.123 și art.131 din Codul Administrativ, care reglementează examinarea judiciară a unui act juridic contestat în instanța de judecată (a unui litigiu administrativ, în contencios administrativ), dar nicidecum nu reglementează activitatea organelor administrative.
9. Deoarece în Ordinul nr.420 din 22.08.2024 privind sancționarea reclamantei Popova Galina au fost indicate alte încălcări decât cele cercetate în controlul de serviciu, rezultă că aceste noi încălcări indicate în Ordinul Comandantului

Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată Moldova nr.447 din 06.09.2024 nu au fost cercetate, deci ele nu sunt puse la baza pedepsei (sancțiunii).

10. Mai indică că, nu pot fi incluse în Nomenclatorul încălcărilor disciplinare din 2011 încălcările stabilite din Ordinul nr.54 din 2022.

11. Invocă că, raportul reclamantei de acordare a concediului de 5 zile a fost recunoscut de administrație legitim și i-a fost acordat acest concediu, deci această cerință este legală.

12. Susține că, nefiind de acord cu Ordinele sus-numite reclamanta a depus la 26.08.2024 și respectiv la 06.09.2024 contestații privind anularea acestor ordine ca nelegitime, dar la 24.09.2024 a primit răspuns negativ (Scrisoarea nr.31/462 din 30.09.2024). Consideră că ordinele date sunt nelegitime.

13. Solicită ca refuzul Comandantului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată nr.31/462 din 30.09.2024 să fie recunoscut ca nelegitim, anularea Ordinului nr.420 din 22.08.2024 și Ordinul nr.447 din 06.09.2024 ca fiind nelegitime, de a obliga pârâtul să prezinte toate documentele care au stat la baza emiterii Ordinelor contestate.

În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare:

14. Avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.

15. Reclamanta Popova Galina a susținut poziția avocatului expusă în cererea de chemare în judecată precum și cele invocate în pledoariile anexate la materialele cauzei.

16. Reprezentantul pârâtului Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” fiind prezent la ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată pe motivele expuse în referință.

Admisibilitatea acțiunii și competența instanței de contencios administrativ:

17. Potrivit prevederilor art.207 alin.(1)-(2) Cod administrativ, *Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în*

legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

18. Verificând aspectele legate de admisibilitatea/inadmisibilitatea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, instanța de judecată, a stabilit faptul că, prezența acțiune constituie obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ, or se contestă ordinul nr.420 din 22.08.2024, ordinul nr.447 din 06.09.2024 și răspunsul nr.31/462 din 30.09.2024 acte ce reglementează raporturi de muncă în cadrul cărora autoritatea publică pârâtă a acționat în regim de putere publică ci nu pe poziția unor raporturi juridice private, la fel verificând portalul național al instanțelor de judecată a constatat că la caz nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept, nu există pe rol o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept. Termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ a fost respectat, or, potrivit prevederilor art.355 alin.(1) Codul muncii, *Cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată: a) în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său*, astfel reclamanta încadrându-se în termenul legal de 3 luni la data aflări despre încălcarea dreptului său. Din analiza circumstanțelor de fapt și a temeiurilor de drept indicate în acțiune, judecătorul a constatat că reclamantul invocă un interes la înaintarea acțiunii.

19. Primordial, Judecătorul menționează că cauza a fost reținută spre examinare **cu respectarea normelor de competență jurisdicțională materială,** reieșind următoarea analiză efectuată de instanța de judecată.

20. La caz se atestă că Popova Galina satisface serviciul militar în Brigada nr.1 Infanterie Motorizată în funcția de sergent superior felcer superior în grad de sergent clasa II, deci reclamanta având statut de militar are obligații prevăzute de art.26 din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005 (în vigoare 30.09.2005) *Militarii au următoarele îndatoriri: lit.c) să respecte jurămîntul militar, **prevederile regulamentelor militare** şi ale Codului de conduită profesională a militarilor prin contract, să execute necondiţionat, întocmai şi la timp ordinele comandanţilor (şefilor), fiind responsabili de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sînt încredinţate.*

21. Aceste obligații stipulate în norma sus menționată sunt similare celor impuse funcționarilor publici, care trebuie să respecte disciplinele administrative, regulamentele instituționale și să îndeplinească sarcini de serviciu conform dispozițiilor legale.

22. Serviciul militar este o activitate de interes general, desfășurată în cadrul unei structuri organizate de stat ce presupune exercitarea unor funcții esențiale pentru stat, inclusiv apărarea națională, ordine publică și siguranța națională. Militarii prin contract, asemenea funcționarilor publici, sunt subordonați unor reguli stricte de conduită, disciplină și responsabilitate. Mai mult ca atât actele emise în cadrul serviciului militar afectează statutul profesional al militarilor, exact cum actele administrative afectează statutul funcționarilor publici.

23. Potrivit normelor general în materia contenciosului administrativ, instanța este competentă să examineze actele administrative care privesc raporturi de serviciul ale persoanelor încadrate într-un serviciu cu caracter public. Întrucât serviciul militar este un serviciu cu caracter public, iar reclamanta Popova Galina exercită atribuții în temeiul unui contract militar, ea se află într-un raport juridic de subordonare față de autoritățile publice, ceea ce justifică accesul său la instanța de contencios administrativ.

24. Instanța de judecată reține și prevederile art.36 din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005 (în vigoare 30.09.2005), Interdicţii şi restricţii, alin.(1) *Militarilor, pe perioada îndeplinirii serviciului militar, li se interzice: a) să facă parte din partide şi din alte organizaţii social-politice ori să desfăşoare activităţi politice în favoarea acestora; b) să declare greve sau să participe la acestea, precum şi la orice alte forme de protest colectiv; c) să deţină alte funcţii retribuite, cu excepţia activităţilor ştiinţifice, didactice şi de creaţie, precum şi de participare, în cadrul structurii militare în care*

îndeplineşte serviciul militar, la proiecte de dezvoltare finanţate din surse externe; d) să exprime în public opinii contrare intereselor asigurării apărării naţionale; alin.(2) *Pentru militarii în activitate, exercitarea unor drepturi şi libertăţi presupune anumite restricţii, şi anume: a) condiţiile în care militarii pot să dea publicităţii informaţii militare se stabilesc prin decizia conducătorilor structurilor militare; b) rezerviştii concentraţi sau mobilizaţi în unităţi militare pot rămîne membri ai partidelor, ai altor organizaţii social-politice, precum şi ai sindicatelor din care fac parte, fiindu-le interzisă, însă, desfăşurarea oricăror activităţi cu caracter politic sau sindical în unităţile.*

25. Totodată instanța de judecată atestă că prevederile articolului dat indică interdicţiile și restricţiile militarilor, pe perioada îndeplinirii serviciului militar, aceste interdicții sunt similare celor aplicate funcționarilor publici, or, funcționarii publici la fel ca militarii trebuie să respecte disciplina administrativă, regulamentele interne și să se subordoneze superiorilor ierarhici.

26. Iar potrivit art. 37 alin.(3) din legea menționată supra, *Pentru abaterile disciplinare, militarii poartă răspundere în conformitate cu regulamentele militare. Comandanţii (şefii) nu poartă răspundere disciplinară pentru faptele subalternilor lor dacă au întreprins toate măsurile necesare, în limita competenţei lor, întru preîntîmpinarea şi evitarea faptelor menţionate, au tras la răspundere persoanele culpabile şi nu au tăinuit faptele în cauză.*

27. Articolul dat consacră că, militarii răspund disciplinar pentru abaterile săvârșite în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Aceasta normă stabilește un regim disciplinar care se aplică și funcționarului public, care potrivit legislației specifice, răspund disciplinar pentru abaterile comise în exercitarea funcției publice. Atât militarii cât și funcționarii publici sunt supuși unui regim disciplinar strict, în care răspund pentru acțiunile lor în cadrul raportului de serviciu. Prin urmare se poate concluziona că serviciul militar este un serviciu public.

28. Dreptul disciplinar militar este un drept cu caracter public, realizat în baza unor ordine/ acte normative sau administrative cu caracter normativ care se referă la aspecte de domeniu public. Dreptul disciplinar militar nu poate fi asimilat unui drept disciplinar privat, specific raporturilor juridice private, civile. Între reclamanta la caz și autoritatea publică pârâtă există raporturi juridice de subordonare de drept public.

29. Potrivit art.2 din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005 (în vigoare 30.09.2005) sunt definite următoarele noţiuni: *structuri militare – autorităţile de specialitate ale administraţiei publice centrale în care, conform legislaţiei în vigoare, se prevede îndeplinirea serviciului militar*: ceea ce înseamnă că activitatea acestora este reglementată de stat la fel ca în cazul altor instituții publice, iar militarii își desfășoară activitatea într-un cadru administrativ public ca și funcționarul public; *militari – cetăţenii Republicii Moldova care îndeplinesc serviciul militar în baza obligaţiunii militare sau a încadrării prin contract, în conformitate cu legislaţia în vigoare:* ceea ce înseamnă că relația lor de serviciu este una reglementată de stat, având un caracter obligatoriu și instituționalizat ca și funcției publice; *militari în activitate – militarii care deţin o funcţie militară. Calitatea de militar în activitate se menţine şi în perioada cînd militarii sînt eliberaţi din funcţie pentru a urma diferite forme de pregătire sau sînt detaşaţi în interes de serviciu, precum şi în timpul aflării la dispoziţie:* ceea ce înseamnă că militarii dețin o funcție militară și la fel ca și în cazul funcționarilor publici își păstrează statutul pe durat formării profesionale sau a misiunilor speciale.

30. Aici instanța de judecată va menționa că toate aceste elemente demonstrează că serviciul militar este un serviciu public deoarece: este prestat în cadrul unei structuri publice, organizată de stat, militarii și funcționarii publici exercită funcții reglementate prin legislație, sunt supuși unor interdicții și obligații profesionale și că militarii au un regim de detașare, formare profesională și disciplinară, comparabil cu cel al funcționarului public.

31. Articolul 5 alin.(2) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005 (în vigoare 30.09.2005) prevede, *Statutul militarilor* ***Militarul aflat în exerciţiul obligaţiilor serviciului militar este reprezentantul puterii de stat şi se află sub protecţia statului****;* iar potrivit articolului.6 alin.(1) din Legea menționată, *Cetăţenii cu statut de militar, (1) Cetăţenii Republicii Moldova au statut de militar pe perioada aflării lor în serviciul militar.*

32. Aceste prevederi atestă că militarul îndeplinește o funcție de interes public având o misiune reglementată și protejată de stat iar statutul de militar este unul de interes public deoarece persoanele care îndeplinesc această funcție sunt încadrate într-o structură organizată de stat, având obligații și responsabilități de interes național.

33. Articolul 6 Cod administrativ, *Procedura administrativă* alin.(1) *Procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică;* alin.(2) *Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părţi ale procedurii administrative.*

34. Astfel actele contestate sunt emise de autoritatea militară însă în exercitarea unor atribuții administrative ceea ce înseamnă că ele constituie acte administrative cu caracter individual. Astfel fiind acte administrative emise de o autoritate publică intră sub incidența controlului administrativ.

35. Articolul 10 Cod administrativ, *Actul administrativ individual,(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. (2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.*

36. Aici instanța de judecată mai atrage atenția asupra faptului că actele contestate la caz se încadrează în definiția actului administrativ individual întrucât: sunt măsuri oficiale întreprinse de autoritatea publică, adică pârâtul în calitate de autoritate militară a emis ordinele contestate ca măsuri administrative în exercitarea competențelor sale; actele au fost emise în regim de putere publică ceea ce derivă din esența dreptului disciplinar militar și a specificului persoanelor aflate în serviciu militar; vizează un caz individual în domeniul dreptului public, adică actele au fost emise direct asupra reclamantei care are statut de funcționar militar și este subordonată reglementărilor de drept public; au ca scop producerea efectelor juridice, actele contestate afectează direct statutul juridic al reclamantei în raport cu autoritatea emitentă.

37. Având în vedere prevederile Legii cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005, caracterul de serviciu public al activității militare și principiile aplicabile contenciosului administrative se poate concluziona că serviciul

militar trebuie tratat similar unui serviciu public. Din considerentul că serviciul militar presupune serviciul public, actele emise în raport cu reclamanta în calitate de funcționar militar urmează a fi contestate în contencios administrativ. Acest aspect confirmă faptul că actele contestate la caz, reprezintă acte administrative individuale, fiind astfel supuse controlului instanței de contencios administrativ. Nemijlocit examinarea cauzei în ordinea contenciosului administrativ, prin prisma sferei competență a instanței de contencios administrativ presupune verificarea atât a aspectelor legate de raporturile de muncă cât și a temeiniciei și corectitudinii activității cu caracter public a autorității, dacă nu au fost încălcate limitele legale, principiile de bună credință în activitatea de interes public, în cadrul aplicabilității actelor administrative cu caracter normativ cu caracter militar în raport cu militarul. Instanța de contencios administrativ verifică întreaga activitate administrativă realizată pe caz de către autoritatea publică, oferind astfel garanții suplimentare salariatului aflat în serviciul militar.

Aprecierea instanței:

38. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată respinge cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova" privind anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024, ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024, din următoarele considerente.

39. Conform prevederilor art.218 Codul administrativ, *Examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat*

cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

40. Conform prevederilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*; alin.(2) *Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor*; alin.(3) *Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

41. Potrivit art.189 alin.(1) Codul administrativ, *Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

42. Prin prisma Codului administrativ, instanța de judecată, nu verifică numai legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii unui act administrativ, operațiuni administrative, realizarea dreptului discreționar. Prin drept discreționar al autorității publice înțelegem pe de o parte puterea pe care o are, autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie să-l satisfacă continuu și permanent serviciul public și pe de altă parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare. Astfel, instanța de judecată analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat dreptul discreționar: 1) cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură

instituite de lege; 2) cu luarea în considerare a tuturor faptelor relevante; 3) conform scopului acordat prin lege.

43. Prin prisma art.225 Cod administrativ, verificarea de către instanţa de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/inacțiunii autorității publice; b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

44. Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art.137 Cod administrativ, care consacră nemijlocit dreptul discreționar al autorității publice și modul de operare a acestuia *(1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.*

45. Potrivit prevederilor art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).*

46. Instanța de judecată constată cu certitudine că, la caz, reclamanta înaintează pretenții materializatoare a acțiunii în contestare – solicitând anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024, ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024. Suplimentar, la caz instanța de judecată va analiza exercitarea de către autoritatea publică a întregii activități administrative aferente emiterii actelor administrative contestate.

47. În raport cu obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ, instanța de judecată constată cu certitudine următoarele circumstanțe de fapt și drept.

48. La data de 11.07.2024, reclamanta Popova Galina a depus raport nr.48/8147 către Comandantul companiei nr.1 Infanterie Motorizată prin care solicită de a i se permite concediul anual obligatoriu pentru anul 2024 pe termen de 5 (cinci) zile de pe data de 15.07.2024 până pe data de 19.07.2024.

49. Potrivit informație prezentată de Șef S1 secție personal și mobilizare stat major locotenent-colonel - Țurcan Iulia, se atestă că la data de 12.07.2024 sergent clasa a II Popova Galina sergent superior (felcer superior) companiei infanterie motorizată, batalion 11, infanterie motorizată, făcând cunoștință cu raportul nr.48/8147 din 11.07.2024 în clasa de mobilizare, a făcut poze acestui raport.

50. Potrivit notei explicative date de reclamanta Popova Galina în baza întrebărilor adresate despre faptele și circumstanțele cazului, se atestă că reclamanta a făcut poze asupra raportului cu privire la concediul anual. Nemijlocit faptul că reclamanta a făcut poze asupra raportului în sediul autorității publice pârâte la caz a fost recunoscut inclusiv de reclamantă în ședința de judecată.

51. Totodată se atestă că reclamantei Popova Galina i s-a adus la cunoștință sub semnătură ordinul Ministerului Apărării al RM nr.54 din 04.02.2022, pe care urma să-l execute necondiționat și fără abateri, la materialele cauzei fiind anexată lista persoanelor care au semnat pentru aducerea la cunoștință a ordinului enunțat.

52. Ca urmare la data de 09.08.2024 de către Șef serviciu tehnică auto și blindate – S4 secția logistică, căpitan - Bucatari Iurie a fost întocmit raport în care se indică că a fost efectuată cercetarea de serviciu pe cazul fotografierii raportului cu privire la concediul anual cu nr.48/8147 din 11.07.2024. Ca urmare s-au constatat că militarul prin contract, sergent clasa II Popova Galina, felcer superior companie infanterie motorizată (TAB-71M) batalion 11 infanterie motorizat, la data de 12.07.2024 în jurul orei 15:15 a venit în S1 secție personal și mobilizare să facă cunoștință cu raportul nr.48/8147 privind acordarea a 5 (cinci) zile din contul concediului anual obligatoriu pentru anul 2024, după ce fiind informat contra semnătură (Anexa 14) despre modul de lucru cu documentele de serviciu și folosirea mijloacele foto/video în încăperi de serviciu, fără depunerea în modul stabilit în art.12 al Legii RM nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație” un raport la eșalonul superior, intenționata a făcut fotografii cu ajutorul camera foto din telefonului mobil personal, a raportului sus indicat, ignorând etichetele instalate pe ușa clasa de mobilizare, unde a avut loc indicat, cât și observațiile care a primit de la locotenentul-colonel Țurcan Iulia (f.d.17-20).

53. Totodată prin acest raport s-a propus: Comandanții de subunități, șefii de secții și servicii, de adus la cunoștință efectivului subordonat pedepsele disciplinare pentru încălcările de disciplină; Pentru încălcarea prevederilor art.21 ale ord.

M.A. Nr.54 din 04 februarie 2022, art.12 al Legii RM nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație”, conform regulamentului disciplinei militare art.51 lit.a), sergentului clasa II Popova Galina să i se aplice sancțiunea disciplinară „Observație”.

54. La data de 22.08.2024 de către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” în privința lui Popova Galina a fost emis ordinul nr.420 Cu privire la cazul de fotografiere a raportului cu privire la concediu anual, de către militarul prin contract al Brigăzii 1 infanterie motorizată sergent clasa II Popova Galina la data de 12.07.2024 (f.d.8-9).

55. La data de 06.09.2024 de către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” în privința lui Popova Galina a fost emis ordinul nr.447 Cu privire la rectificarea/modificarea ordinului comandantului Brigăzii 1 infanterie motorizată nr.116/2018.

56. Ulterior la 19.09.2024 reclamanta Popova Galina a depus două plângeri către Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Comandant al Armatei Naționale, împotriva concluziei comandantului interimar Brigăzii 1 Infanterie motorizată locotenent-colonelului Grigore Balan, expusă în Ordinul comandantului Brigăzii 1 Infanterie motorizată nr.420 din 22.08.2024 și în Ordinul comandantului Brigăzii 1 Infanterie motorizată nr.447 din 06.09.2024.

57. Cu referire la pretenție reclamantei privind anularea ordinul nr.420 din 22.08.2024 cu privire la cazul de fotografiere a raportului cu privire la concediu anual, de către militarul prin contract al Brigăzii 1 infanterie motorizată, instanța de judecată va respinge pretenția în acest sens, reieșind din următoarele considerente.

58. Instanța de judecată constată că, la data de 22.08.2024 de către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” în privința lui Popova Galina a fost emis ordinul nr.420 Cu privire la cazul de fotografiere a raportului cu privire la concediu anual, de către militarul prin contract al Brigăzii 1 infanterie motorizată sergent clasa II Popova Galina la data de 12.07.2024, potrivit căruia, pct.2 - pentru încălcarea prevederilor art.21 ale ord. MA nr.54 din 04 februarie 2022, art.12 al Legii RM nr.982 din 11.05.2000 ”Privind accesul la informație”, conform regulamentului disciplinei militare art.51 lit.a), sergentului clasa II Popova Galina să i se aplice sancțiunea disciplinară „Observație”.

59. Deci ordinul dat a fost emis pe fapta - încălcarea disciplinei militare de către reclamanta Popova Galina prin fotografierea raportului cu privire la concediu

anual în cadrul S1 secție personal și mobilizare în cadrul sediului Brigăzii nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova”.

60. Potrivit art.1 din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 (în vigoare 08.06.2007), *Regulamentul disciplinei militare determină esenţa disciplinei militare, stabileşte obligaţiile militarilor de menţinere şi respectare a acesteia, tipurile de stimulări şi de sancţiuni disciplinare, drepturile comandanţilor (şefilor) de a le aplica, precum şi modul de depunere şi de examinare a propunerilor, a cererilor şi a reclamaţiilor înaintate de militari.*

61. Conform art.4 alin.(2) din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 (în vigoare 08.06.2007), *Disciplina militară înseamnă respectarea strictă şi exactă de către toţi militarii a ordinii militare şi a regulilor de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare, şi de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar. Disciplina militară constituie unul din factorii determinanţi ai capacităţii de luptă a Forţelor Armate şi se bazează atît pe acceptarea conştientă a regulilor de comportare stabilite, cît şi pe constrîngerea ce se aplică, conform prevederilor legii, în situaţia nerespectării acestora.*

62. În cazul de față reclamanta a fost sancționată prin ordinul nr.420 din 22.08.2024 Cu privire la cazul de fotografiere a raportului cu privire la concediu anual, de către militarul prin contract al Brigăzii 1 infanterie motorizată sergent clasa II Popova Galina la data de 12.07.2024 pentru încălcarea unei interdicții clare privind fotografierea documentelor interne ale unității militare. Regimul militar impune restricții specifice asupra utilizării informațiilor, iar fotografierea raportului cu privire la concediu anual prin utilizarea dispozitivelor cu capacitate de captare foto/video în încăperile de serviciu, constituie o încălcare a regulilor de securitate și a disciplinei militare. Interzicerea de a fotografia documente interne este justificată prin necesitatea menținerii ordinii și securității informației în cadrul instituției militare.

63. Instanța de judecată învederează că, ordinul nr.420 din 22.08.2024 enunță cert că reclamanta Popova Galina a încălcat prevederile art.21 din ordinul nr.54 din 04 februarie 2022 al Ministerului Apărării al RM Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procesarea informației secrete, cu caracter personal și cele

care reflectă activitatea militară, în cadru Ministerului Apărării și Armatei Naționale, care prevede, *Se interzice folosirea de către militarii și angajații civili ai Ministerului Apărării și Armatei Naționale utilizarea dispozitivelor cu capacitate de captare foto/video în încăperile de serviciu, încăperile corpului de gardă, depozite, puncte de comandă, centre de comunicații, încăperi cu regim secret, locuri de păstrare a tehnicii, armamentului și munițiilor din dotarea Armatei Naționale (și în apropierea locurilor menționate).*

64. Această prevedere stabilește în mod expres că militarilor și angajaților civili ai Ministerului Apărării și Armatei Naționale le este interzisă utilizarea dispozitivelor cu capacitate de captare foto/video în anumite încăperi de serviciu și locații strategice. Interdicția dată are drept scop asigurarea securității informaționale cu caracter personal, secret sau care reflectă activitatea militară. Protecția acestor date este esențială pentru menținerea disciplinei, ordinii interne și securității în cadrul Ministerului Apărării și Armatei Naționale. Prin urmare o încălcare a acestei interdicții este pasibilă de a fi apreciată ca abatere disciplinară.

65. La caz, actul de fotografiere de către reclamanta Popova Galina a raportului concediul anual în încăperea de serviciu constituie o încălcare directă a art.21 din ordinul nr.54 din 04 februarie 2022 al Ministerului Apărării al RM Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind procesarea informației secrete, cu caracter personal și cele care reflectă activitatea militară, în cadru Ministerului Apărării și Armatei Naționale.

66. Instanța de judecată atestă că, indiferent de conținutul raportului, acţiunea sa contravine normelor stabilite care interzic nemijlocit acțiunea de utilizare a dispozitivelor cu capacitate de captare foto/video în anumite încăperi de serviciu iar sancțiunea dispusă prin ordinul nr.420 din 22.08.2024 este justificată din punct de vedere legal.

67. Mai mut ca atât, interdicția de a folosi dispozitive foto/video în anumite locații nu este una arbitrară, ci se bazează pe necesitatea protejării și prevenirii unor eventuale riscuri privind securitatea instituției militare. Aplicarea acestei reguli este esențială pentru buna funcționare a Armatei Naționale și pentru menținerea unui nivel ridicat de disciplină în rândul efectivului militar.

68. Mai mult ca atât, fotografierea a fost realizată cu telefonul mobil personal al reclamantei, ceea ce majorează riscul de periclitare a regimului de protecție a informației în cadrul entității militare.

69. Potrivit art.51 din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 (în vigoare 08.06.2007), *Comandantul de regiment şi comandantul de brigadă au dreptul: a) să aplice observaţie, mustrare şi mustrare aspră; b) să numească soldaţii peste rînd de serviciu – pînă la 6 servicii; c) să priveze militarii de permisie în afara locului de dispunere a unităţii militare, a instituţiei; e) să aplice retrogradarea în funcţie cu o treaptă;f) să aplice retrogradarea cu un grad; g) să elibereze din serviciul militar înainte de expirarea contractului.*

70. Articolul 51 din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 se referă la compartimentul - *Dreptul comandanţilor (şefilor) de a aplica sancţiuni disciplinare soldaţilor.*

71. La caz actul administrativ a fost emis de către Comandantul interimar de Brigada 1 infanterie motorizată, în temeiul art.51 lit.a) din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007.

72. Instanța de judecată examinând temeinicia ordinului nr.420 din 22.08.2024 a constatat că fapta comisă de reclamanta Popova Galina este una reală și dovedită prin: **1) existența faptei comise** - a) explicațiile oferite de reclamanta Popova Galina care în ședința de judecată și în pledoarii unde a recunoscut faptul că a fotografiat raportul cu privire la concediul anual, folosind telefonul mobil; b) documentele și actele prezentate la dosar confirmă că raportul cu privire la concediul anual a fost fotografiat în încăperea de serviciu - S1 secție personal și mobilizare; c) referința făcută în actul administrativ de sancționare disciplinară nemijlocit la art.21 din ordinul nr.54 din 04 februarie 2022 al Ministerului Apărării al RM care interzice utilizarea dispozitivelor foto/video în încăperile de serviciu ale Ministerului Apărării și Armatei Naționale; **2) legalitatea și proporționalitatea sancțiunii** - instanța de judecată a analizat dacă sancțiune aplicată a fost corectă și proporțională în raport cu gravitatea faptei.

73. Aici instanța de judecată ține să menționeze că art.51 din legea sus enunțată, consacră că sancțiunea minimă prevăzută pentru abateri disciplinare este observația, iar autoritatea publică a decis aplicarea acestei sancțiuni, fără a recurge la mustrare sau mustrare aspră. Astfel, autoritatea publică a reacționat la cazul de față atât în sensul protecției și prevenirii unor eventuale riscuri privind securitatea informațională a instituției militare prin constatarea faptei contrare regulamentelor militare – acțiunea de fotografiere, dar și a luat în calcul, la

individualizarea sancțiunii că, reclamanta nu a fotografiat informații cu caracter secret, că a șters ulterior fotografia din telefon la somarea din partea superiorului acesteia, aplicând astfel sancțiunea disciplinară minimă sub formă de observație.

74. Astfel, situația descrisă corespunde inclusiv cu faptele invocate de reclamant și reprezentantul reclamantei și cele menționate de pârât, și anume că: 1) într-adevăr a avut loc fapta fotografierii la sediul instituției – autorității publice, în încăpere de serviciu – acțiune suficientă pentru constatarea faptei, 2) ce anume a constituit obiectul fotografierii și 3) faptul ulterior al ștergerii pozei – circumstanțe care la fel au avut loc și acest fapt nu a fost lăsat fără apreciere de către autoritatea publică ci a fost luat în calcul la individualizarea faptei prin aplicarea sancțiunii disciplinare minime.

75. La constatarea încălcării admise de reclamantă, autoritatea publică pârâtă a luat în calcul inclusiv prevenirea pe viitor a eventualelor situații de încălcare din partea militarilor a interdicției de utilizare a dispozitivelor cu capacitate de captare foto/video în încăperi de serviciu și locații strategice a Ministerului Apărării și Armatei Naționale cu scop de asigurare a securității informației cu caracter personal, secret sau care reflectă activitatea militară.

76. Astfel instanța de judecată reține că: 1) sancțiunea a fost întemeiată, deoarece a fost aplicată de către o autoritatea competentă în baza unei prevederi exprese a legii ca urmare a încălcării depistate; 2) sancțiunea a fost proporțională, întrucât s-a aplicat cea mai blândă măsură disciplinară prevăzută de art.51 din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 (în vigoare 08.06.2007), evitându-se aplicarea unor sancțiuni mai severe; 3) nu există exces de putere, deoarece sancțiunea aplicată este prevăzută de lege și nu depășește gravitatea faptei comise.

77. Având în vedere cele expuse, se confirmă că, reclamanta Popova Galina a comis o abatere disciplinară, iar aplicarea sancțiunii prin ordinul nr.420 din 22.08.2024 este justificată atât din perspectiva existenței faptei, cât și a legalității și proporționalității măsurii dispuse. Faptul că instanța a constatat că s-a aplicat cea mai blândă sancțiune posibilă demonstrează că autoritatea publică a respectat principiile de legalitate și echitate în raport cu militarul sancționat.

78. Referitor obiecțiile reclamantei și reprezentantului reclamantei privind o serie de prevederi legale indicate incorect în actul administrativ contestat, instanța de

judecată denotă că, asupra acestui aspect urmează să se expună în ceea ce urmează prin aprecierea dată ordinului nr.447 din 06.09.2024.

79. Cu referire la pretenție reclamantei privind anularea ordinul nr.447 din 06.09.2024 Cu privire la rectificarea/modificarea ordinului comandantului Brigăzii 1 infanterie motorizată nr.116/2018, instanța de judecată va respinge pretenția în acest sens, reieșind din următoarele considerente.

80. Instanța de judecat constată că, la 06.09.2024 a fost emis ordinul nr.447 din 06.09.2024 Cu privire la rectificarea/modificarea ordinului comandantului Brigăzii 1 infanterie motorizată nr.116/2018 potrivit căruia: 1) *la aliniatul 2 din partea descriptivă, textul „art. 12 al Legii nr.982/2000 privind la accesul de informație" se substituie cu textul „art. 13 și 14 din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public; 3) aliniatul 3 din partea descriptivă se modifică și va avea următorul conținut: „Prin acțiunile sale, sergent clasa II Galina POPOVA nu a respectat prevederile art. 13 și 14 din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, a încălcat prevederile art.5 lit.c) din Regulamentul disciplinei militare aprobat prin Legea 52/2007 și pct.15 subpct.3 din Regulamentul Serviciului interior, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.2327/2009, care s-a manifestat prin neexecutarea ordinelor comandanților (șefilor) și anume pct.21 din Instrucțiunea privind procesarea informațiilor, asigurarea securității informațiilor secrete, cu caracter personal și cele care reflectă activitatea militară în cadrul Ministerului Apărării și Armatei Naționale aprobat prin ordinul Ministrului apărării nr.54/2022, astfel, a comis o încălcare „încălcarea regulilor și măsurilor de securitate" ceia ce constituie o încălcare gravă de disciplină militară prevăzută de pct.10 din Nomenclatorului încălcărilor (abaterilor) grave de disciplină militară aprobată prin ordinul Ministrului Apărării nr.220/2011. 3) pct.2 din partea dispozitivă va avea următorul cuprins „Pentru nerespectarea prevederilor art.13 și 14 din Legea nr.148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, încălcarea prevederilor art.5 lit.c) din Regulamentul disciplinei militare aprobat prin Legea 52/2007, pct.15 subpct.3 din Regulamentul Serviciului interior, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.2327/2009 și a pct.21 din Instrucțiunea privind procesarea informațiilor, asigurarea securității informațiilor secrete, cu caracter personal și cele care reflectă activitatea militară în cadrul Ministerului Apărării și Armatei Naționale aprobat prin ordinul Ministrului*

apărării nr.54/2022, şi admiterea unei încălcări grave prevăzute de pct.10 al Nomenclatorului încălcărilor (abaterilor) grave de disciplină militară aprobată prin ordinul Ministrului Apărării nr.220/2011, în temeiul art. 51 lit. a) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, sergentului clasa II Galina POPOVA i se aplică sancțiunea disciplinară „Observație”.

81. Potrivit at.131 Cod administrativ, Rectificarea *(1) Rectificarea este operaţiunea de corectare a erorilor evidente (greşeli de redactare, de calcul sau similare) dintr-un act administrativ individual; (2) Pe calea rectificării nu se permite modificarea efectelor juridice ale actelor administrative individuale;(3)* ***Competenţa de a rectifica aparţine, din oficiu sau la cererea participanţilor, autorităţii publice care a emis actul administrativ individual****; 4) Rectificarea produce efecte juridice din momentul comunicării ei participanţilor; (5) Autoritatea publică are dreptul să ceară prezentarea actului administrativ individual ce urmează a fi rectificat, inclusiv toate copiile legalizate ale acestuia care au fost eliberate.*

82. Suplimentar, potrivit prevederilor art.123 Cod administrativ, alin.(1) lit.b) *O încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci când motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică;* alin. (2) *Acţiunile prevăzute la alin.(1) pot fi recuperate* ***până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanţă****.*

83. În cadrul ședinței de judecată de dezbateri judiciare, reprezentantul autorității publice pârâte a indicat expres că, prezentul ordin este unul de rectificare iar prin acesta nu au fost aduse atingeri nici faptei imputate reclamantei și nici sancțiunii aplicate reclamantei.

84. Prin urmare, după emiterea ordinului de sancționare disciplinară, autoritatea publică era în drept să suplinească, rectifice motivarea actului administrativ până la finalizarea dezbaterilor judiciare în prima instanță.

85. Astfel, instanța de judecat menționează că, ordinul nr.447 din 06.09.2024 a fost emis pentru rectificarea unor aspecte de drept din ordinul nr.420 din 22.08.2024, fără a afecta sancțiunea disciplinară aplicată reclamantei Popova Galina și efectele ordinului. Elementul esențial al actului și anume aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de observație a rămas neschimbat. Mai exact prin ordinul nr.420 din 22.08.2024, pentru încălcarea pct.21 din ordinul nr.54 din 04 februarie 2022 al Ministerului Apărării al RM i s-a aplicat sancțiunea

disciplinară de observație; în ordinul nr.447 din 06.09.2024 sancțiunea a rămas aceiași - observație, ceea ce confirmă că efectul juridic al actului administrativ de aplicare a sancțiunii disciplinare, nu a fost modificat.

86. Mai mult ca atât, în ambele ordine rămâne neschimbat faptul că, prin fapta comisă s-a încălcat interdicția stabilită militarilor prin ordinul Ministerului Apărării al RM nr.54 din 14.08.2022.

87. Astfel instanță reține că, ordinul nr.447 din 06.09.2024 nu a schimbat natura sancțiunii ci a avut ca scop doar clarificarea unor aspecte de drept din actul inițial, fără a afecta conținutul măsurii disciplinare. Mai mult ca atât este cert faptul că, prin ordinul nr.447 din 06.09.2024 nu s-a înrăutățit situația juridică a reclamantei (nu s-a aplicat o sancțiune mai gravă, cum ar fi mustrarea sau mustrarea aspră); nu s-au adăugat noi obligații sau restricții pentru reclamantă.

88. Faptul că, rectificarea realizată prin ordinul nr.447 din 06.09.2024 nu a schimbat fapta imputată reclamantei, presupune că sancțiunea a rămas a fi aplicată în temeiul anchetei de serviciu realizate de pârât și a ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

89. În această ordine de idei instanța de judecată concluzionează că, ordinul nr.447 din 06.09.2024 nu constituie un act administrativ distinct care să modifice drepturile și obligațiile reclamantei, ci doar o rectificare și suplinirea motivării actului de sancționare disciplinară, permisă de Codul administrativ.

90. Având în vedere că rectificarea nu a modificat efectele juridice ale ordinului nr.420 din 22.08.2024, iar sancțiunea disciplinară de observație, a rămas aceeași, cererea reclamantei Popova Galina de anularea a ordinului nr.447 din 06.09.2024 urmează a fi respinsă.

91. Cu referire la argumentul reclamantei privind faptul că sancțiunea disciplinară nu ar fi fost aplicată în termen, instanța de judecată va respinge argumentul dat, reieșind din următoarele considerente.

92. Potrivit art.67 din Legea cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare nr.52-XVI din 02.03.2007 (în vigoare 08.06.2007), alin.(1) *Orice sancţiune disciplinară trebuie să fie aplicată nu mai târziu de 30 de zile de la data constatării încălcării (abaterii), fără a lua în calcul timpul aflării militarului în misiune, în concediu, inclusiv în concediu de studii, ori al participării la o formă de perfecţionare profesională peste hotarele Republicii Moldova*; alin (2) *Sancţiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a*

6 luni din ziua comiterii încălcării (abaterii). În termenul indicat nu se include durata desfăşurării procedurii penale.

93. La caz, instanța de judecată mai reține și faptul că raportul de constatare a abaterii a fost întocmit la data de 09.08.2024 iar ordinul nr.420 din 22.08.2024 privind sancțiunea disciplinară a fost emis la data de 22.08.2024. Astfel din data constatării abaterii (09.08.2024) și până la data aplicării sancțiunii (22.08.2024) au trecut 18 zile, ceea ce înseamnă că sancțiunea a fost aplicată în termen de 30 zile prevăzute de art.67 alin.(1) din legea menționată. De asemenea abaterea disciplinară a fost comisă la 12.07.2024 iar sancțiunea aplicată prin ordinul nr.420 din 22.08.2024, mult înainte de expirarea termenului maxim de 6 luni prevăzut de art.67 alin.(2) al aceleași legi, ceea ce confirmă că nu a fost încălcat nici acest termen.

94. În privința acestei pretenții, instanța concluzionează că, sancțiunea disciplinară a fost aplicată în termen legal, respectând atât limita de 30 zile de la constatarea abaterii cât și termenul general de 6 luni de la comiterea acesteia. Prin urmare, argumentul reclamantei Popova Galina privind depășirea termenului de aplicare a sancțiunii este neîntemeiat și urmează a fi respins.

95. Cu referire la pretenția reclamantei privind anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024 prin care s-au respins solicitările din cererea prealabilă privind anularea ordinului nr.420 din 22.08.2024 și anularea ordinul nr.447 din 06.09.2024, instanța de judecată va respinge pretenția în acest sens, reieșind din următoarele considerente.

96. Instanța de judecată reține că obiectul principal al prezentei acțiuni în constituie legalitatea și temeinicia ordinului nr.420 din 22.08.2024 și ordinului nr.447 din 06.09.2024. Din moment ce instanța a reținut în raport cu aceste că nu există temei pentru anularea lor, implicit, nici răspunsul nr.31/462 din 30.09.2024 nu poate fi anulat.

97. În aceeași ordine de idei instanța de judecată mai indică că răspunsul emis de autoritate publică în cadru procedurii prealabile care un caracter confirmativ și nu constituie un act administrativ individual autonom cu efecte juridice noi.

98. Prin urmare, răspunsul nr.31/462 din 30.09.2024 nu generează efecte juridice distincte de cele ale actului contestat. Astfel un răspuns la cererea prealabilă care doar confirmă menținerea unui act administrativ preexistent, nu poate fi anulat în mod separat, dacă actul confirmat rămâne în vigoare, or, în speță ordinul nr.420 din 22.08.2024 și ordinul nr.447 din 06.09.2024 nu au fost

anulate de instanță, fiind considerate temeinice iar răspunsul nr.31/462 din 30.09.2024 nu a fost decât să confirme menținerea acestor ordine, fără să producă efecte juridice noi în defavoarea reclamantei Popova Galina.

99. Suplimentar, doar în situația admiterii acţiunii în contestare de anulare a actului administrativ individual, instanța de judecată anulează şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile.

100. Potrivit prevederilor art.224 alin.(1) Codul administrativ, *examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acţiuni în realizare, obligă la acţiune, tolerare sau inacţiune, dacă o astfel de pretenţie a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acţiuni în constatare, constată existenţa sau inexistenţa unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acţiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).*

101. Instanța de judecată menționează la caz și prevederile art.118 Cod administrativ, alin.(1-3), *Motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii; Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea*

în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc; Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

102. Analizând actele administrative contestate, instanța de judecată denotă legalitatea și temeinicia acestora, or, autoritatea publică, la întocmirea și emiterea actelor administrative contestate la caz, a realizat obligația de motivare a actelor administrative atât a) în drept – indicând temeiul legal pentru emiterea actelor administrative contestate și b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar fiind individualizate totalitatea motivelor de fapt care au dus la emiterea deciziei de regularizare; și c) conține o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului.

103. Autoritatea emitentă, în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de cadrul legal relevat mai sus.

104. Drept consecință a circumstanțelor de fapt constatate, raportate la cadrul legal aplicabil la caz, respingând argumentele formulate de avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina, instanța va respinge acțiunea înaintată de avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată „Moldova” privind anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024; ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024.

105. În conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Pelin Valeriu în interesele lui Popova Galina către Brigada nr.1 Infanterie Motorizată ,,Moldova" privind anularea actelor administrative – ordinul nr.420 din 22.08.2024; ordinul nr.447 din 06.09.2024 și anularea răspunsului nr.31/462 din 30.09.2024.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Nord în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Bălți, sediul Central.

Preşedintele ședinței, judecătorul **Eduard PUIU**